

A népront városi bizottságának elnökségi ülése

a Szép Szegedért mozgalomról és a szabadtéri játékokról tárgyalt

A Hazafias Népront Szeged városi bizottságának elnöksége most tartotta ülését a népront Vörösmarty utcai székházában. Tombác Imre elnöki megnyitása után a népront-elnökség behatóan foglalkozott a Szép Szegedért mozgalom helyzetével. Kéri Imre adott tájékoztatót a mozgalom kérdéseiről.

Két esztendővel ezelőtt kezdődött el a városban a Szép Szegedért mozgalom. Az azóta eltelt idő alatt szép sikerekről adhat számot, s egyre inkább izmosodik.

Számos utcában — például a Jósika, a Tavasz, a Pálfi, a Madách és a Teréz utcában — igen szépek, virágosak a járdaszegélyek és virágok pompáznak a házak ablakaiban is. A város lakosságának túlnyomó többsége elismerésre méltóan tevékenykedik azért, hogy városát, utcáját szebbé, megihettebb tegye. Az Ingatlankezelő Vállalat is jó segítséget adott ehhez a törekvéshez és természetesen a kerületi tanácsok is mindenben támogatják a mozgalmat.

Az üzemek közül a Ruhagyár és a Gázgyár igen szépen virágosította az üzem előtti részt. Igen szép a környezete az újszegedi áll-

másnak, a Gyógyszertár Vállalatnak és a MÁV nevelőintézetnek is. Az elnökségi ülése megállapította, hogy akadnak olyan emberek, akik károkat okoznak a virágokban, kitérdelik a kis fákat. Több szülő pedig

nem figyelmezteti gyermekét arra, hogy óvja a virágait és így a gyerekek pusztításokat végeznek. Sajnos, ilyen pusztítók még a műemlékeknél is előfordulnak.

Az elnökség ezúton is kéri, hogy a szülők — akiket illetően figyelmeztették a gyerekeiket, hogy ne pusztítsák a virágokat és a fákat, ne rongálják a műemlékeket. Megtörténik az is, hogy az Ütfenntartó Vállalat és a BELSPED a rakodásoknál nem körültekintően jár el és kárt tesz az utcák virágaiban, vagy fáiban. Kis jóindulattal elkerülhetők ezek a hibák.

Szeged a szabadtéri játékok idején az ország, sőt a külföld érdeklődésének középpontjába kerül. A többi között ezért is fontos, hogy megszüntessük a Szép és Virágos Szegedért mozgalom azon fogyatékosait, amelyeket éppen felelőtlenségből az emberek követnek el. A lehetőség pedig adott ahhoz, hogy újabb eredmé-

nyekkel gazdagítsuk a mozgalmat a magunk és az ideérkező vendégek gyönyörködtetésére.

A Szép Szegedért mozgalom kérdéseinek megvitatása után Nagy István, a népront városi bizottságának titkára több bejelentést tett. A néprontbizottság második félévi munkatervének összeállításához kérte az elnökség valamennyi tagjának tevékeny közreműködését.

A szegedi néprontbizottság a szabadtéri játékok idejére meghívta Szeged bolgár testvérvárosának, Plovdivnak képviselőit is, a Hazafias Arcvonal plovdivi küldöttségét.

A népront városi bizottsága meghívta a játékokra a népront országos, megyei, járási és városi szerveit is. A népront városi bizottsága mindenben segíti a játékok sikerét és most ezért

meleghangú levélben hívja meg

a játékok idejére azokat az embereket, akik a városból elkerültek ugyan, de itt töltötték diák éveiket, vagy korábban itt dolgoztak. Az ülésen felszólaltak: Acsai István, Bálint Alajos, Martonyi János, dr. Somorjai Ferenc, Sziládi Sándor, Turai Géza, s hasznos észrevételeket tettek.

Az elnökségi ülés Tombác Imre zárószóival fejeződött be.

BŐVÜL A GYÁR

Az Újszegedi Kender-Lenszövő Vállalat javítóműhelyének építőipari dolgozói kongresszusi felajánlásukban vállalták, hogy a cérnázó mellé toldaléképületet emelnek. A falak már állnak, jelenleg a tetőn dol-

goznak. Az új épület jórészt megszünteti az előkészítő üzem eddigi túlzásfoltosságát.

A beruházásra teljes egészében saját erőből került sor. A vállalat fejlesztési alapjából 180 ezer forintot fordítottak az építkezésre.

Történelmi idők

1919
június
21

A tanácskongresszuson a jobboldali szociáldemokraták — első sorban Kunfi Zsigmond — felújították a proletárdiktatúra enyhébb, vagy szigorúbb alkalmazásának a pártgyűlésen már megvitatott kérdését. Most a diktatúra legerősebb fegyverét, a Vörös Hadsereget támadják hátba, amikor Kunfi kijelenti, hogy egy új militarizmust akarnak teremteni a Vörös Hadsereg egyes vezetői. Szántó Béla hadügyi népbiztos határozottan szembeszáll ezzel a támadással és védelmébe veszi a Vörös Hadsereget, amelynek szervezését, ellátási nehézségeit éppen az ilyen defetista, áruló magatartás okozza. Beszédét és Kunfi-ellenes közbeszólások tették még hatásosabbá, főleg Landler Jenő és Nyisztor György részéről.

Az ifjúmunkások kongresszusán ma megvitatották és elfogadták a szövetség szervezeti szabályzatát. A fiatalok egyhangúan úgy döntöttek, hogy az ifjúmunkások szervezetét Kommunista Ifjúmunkások Magyarországi Szövetségének fogják nevezni.

A szegedi ipartestület felhívással fordult a munkásokhoz, akik a munkaadók »baráti és atyai tanácsai« ellenére még mindig sztrájkolnak. Felszólítják a sztrájkolókat, hogy kezdjék meg a munkát. »Baráti és atyai szóval kérünk erre bennet-

ket... Jöjjetek a műhelyekbe! Töltsé be a műhely minden ágát a munkás és a munkaadó testvéri együttérzését jelentő tevékeny munka zaja« — hangzik »a meghatározó és szivhezszóló« könyörgés. Az Új Magyarország is próbálja rábeszélni a munkásokat a sztrájk megszüntetésére. Feleleveníti azokat a régi »szép idők«, amikor a munkás és a polgár együtt töltött a világháborúban a »Kárpátok havas sziklás csúcsán és az olasz harctér kavarnáiban«. És ime, most mégis ellenségként állnak szemben egymással.

Négy mozgóbolt szolgálja ki az aratókat Szegeden

Az egyik legnagyobb mezőgazdasági munkára, az aratásra a kereskedelem is felkészült. A mezőgazdasági cikkek biztosításán kívül rendszeresen felkeresik a mezőn az aratókat. Így lesz ez az idén is. A Szeged és Vidéke Földművelésügyi vezetők felkeresték a körzetükhöz tartozó termelők szervezeteket, s megbeszélést a nyárj tennivalókat.

A jövő héttől kezdve mindennap mozgóboltok látogatnak el a baktói aratókhoz. A Felszabadulás Termelőszövetkezet tagjait és az egyéni gazdákat is felkeresik. Hűsítő italt, cukorkát, dohányt, sőt és a legszükségesebb iparcikkeket szállítják a mozgóboltokban. Mihályteleken a Szabad Tisza és az Új Élet Termelőszövetkezetet, valamint a mi-

Eredményes esztendő

Jegyzetek az úttörő szegedi politechnikai kísérletekről

A politechnikai oktatás módszereinek kikísérletezése és azok gyakorlati alkalmazása ismét olyan dolog, amivel Szeged magára vonja az egész magyar pedagógiai közvélemény figyelmét és érdeklődését. Különösen az elmúlt tanévben érdekelhetők az itt folyó munka irányítói nagyfokú vonzalmat, amikor a hazai és külföldi pedagógus delegációk tucatjai keresték fel a Radnóti Miklós Gimnáziumot, illetve azokat a szegedi üzemeket, amelyekben a Rózsa Ferenc Gimnázium diákjai ismerkednek a szakmákkal — mint a kísérletek országosan is fontos és számos tapasztalatot nyújtó fórumait. Egy-egy tanuló jártak Szegedre, hogy az itt szerzett tanulságok alapján ország-szerte megalapozzák a középiskolákban a diákok gyakorlati képzését.

Különös jelentőséget tulajdonított ezekben a kísérletekben Szegednek az a körülmény, hogy itt egyszerre két alapvető módszerrel próbálkoztak és próbálkoznak: a tanműhelyekben folyó politechnikai képzéssel, illetve az iskola által megszervezett üzemi szakirányú képzéssel. Ez az előnyös módot nyújtott arra, hogy a két utat egymás mellett szemlélhessék a pedagógusok, de a szülők és a társadalom is. Nem azért, mintha a kettő lényegében idegen volna egymástól, vagy az egyik különleges előnyökkel rendelkezik a másikhoz képest — hanem inkább a tapasztalatok gazdagabb leszüre és sokoldalúsága szempontjából. A szülők és a tanulók egyforma lelkesedéssel és egyetértéssel fogadták mindkét módszert, s az eredmények is egyformán értékesek. Egyelőre sem az egyik, sem a másik képzési mód nem lehet »egyedüli üdvözlőnek« kiküldetés, hiszen a jelek szerint a kétirányú tapasztalatok összegezésére adja majd a véglegesen járható utat. S hogy ez mennyire így ígérkezik, azt a két intézmény vezetői is tudják, akik a legszorosabb együttműködésben dolgoznak.

Ha most, az évi eredmények összefoglalásakor mégis külön-külön emlékezünk meg az eredményekről és a további tervekről, az csupán a célszerűség kedvéért van.

26 munkahelyen 114 gimnazista

Hadd szóljunk először a fiatalabb kísérletről, a Rózsa Ferenc Gimnázium szakmai képzéséről. Ennek az iskolának egyes tanuló-csoportjai öt napon keresztül vesznek részt iskolai oktatásban, egy napot pedig üzemben töltenek, ahol egy szakmával ismerkednek. Amikor a kísérlet megindult, sok félreértés kapott lábra körülötte. Egyesek ugyanis úgy gondolták és hirdették, hogy azok a gimnazisták,

akik ebben a képzésben részt vesznek, az érettségi-vel egyidőben szakmunkás bizonyítványt is kapnak. Elhamarkodott és könnyelmű ígérlet volt ez, hiszen gyakorlati lehetetlenség a legtöbb szakmában a szükséges ismeretek ennyi idő alatt történő elsajátítása. Néhány esetben azonban erre is mód nyílt, mint például a Textilművekben, de nem lehet általában erre gondolni. Különösen illuzorikus volt ez az elképzelés addig, amíg ötletszerűen folyt a tanulók üzemi foglalkoztatása.

Nemrégiben egy tanácskozáson summázták az iskola nevelői és az érdekelteket üzemi szakemberei az eddigi tapasztalatokat, s ott is meg erősítették ezt a meggyőződést. Ugyanakkor megállapították azt is, hogy még nem minden munkahelyen fordítottak erre a képzésre elég gondot, ezért szükséges, hogy kidolgozzák a tanulók számára a négy évre szóló üzemi »tantervet«, amelyben rögzítik, hogy milyen elméleti és gyakorlati ismereteket kell megszerezniük és milyen ütemben.

Ebben a tanévben 26 munkahelyen 114 gimnazista dolgozott rendszeresen heti egy napot, s munkájukra jellemző volt a megfelelő igényeket, az elfogadható teljesítményt és a jó munkaképet. Legszebb volt az előrehaladás a Textilművekben, a XI. Autójavítónál, az Orvosi Műszer Ktsz-ben és a Műszerész Ktsz-ben. Ezek a helyeken az idej munkája sem nélkülözötte a tervszerűséget.

A munkás környezet pozitív hatása

A kezdeményezés meghirdetésekor többen aggódva fogadták azt a hírt, hogy fiatal diákok az iskolából az üzemekbe járnak, mondván, ott káros hatások alá kerülnek. Ilyen vélemények csak a munkásosztályról alkotott téves, igazságtalan és sértő meggyőződésből nőhetnek ki, de ezeket is hamarosan megcáfolta az élet. Nemhogy káros volna a fiatalokra a munkás környezet hatása, egyenesen hasznos és pozitív. Munkaszereztet, fegyelmet, öntudatot, jellembe szilárdságot és munkás szolidaritást tanulnak a gyerekek a gyárakban, üzemekben, megtanulnak a munkásosztály módján élni, dolgozni és gondolkodni.

Eddig a szervezési kérdések jelentették a munka nagyobb részét, de az új tanévtől kezdődően ezt az álláspontot már túlhaladtunk tekintik és a munka tartalmi, szakmai része kerül előtérbe. Ennek megfelelően alakultak a tervek is. Ujabbban a kiválogatást úgy oldják meg, hogy a középiskolai tanulmányok megkezdése előtt próbaidőt töltenek az érdekelte fiatalok az üzemekben, hogy hajlandóságukról meggyőződést szerezzenek az egyes szakmákban. Mint újdonság szerepel majd a mezőgazdasági jellegű képzés, a Haladás termelőszövetkezet támogatásával, továbbá a tapasztalatok rendszeres megbeszélése az üzemi szakemberek és a tantestület között.

A Radnóti Gimnázium — a pedagógia történetében

A Radnóti Gimnáziumnak a politechnikai oktatás kísérleteinek megszervezésében történelmi érdemei vannak. Mint kísérleti iskola az első között volt, s azóta be kellett a magyar pedagógia történetébe, hiszen országos jelentőségű kezdeményezé-

sek és eredmények születtek itt. Az utóbbi tanévben például a tanulók 85 százaléka részvett politechnikai képzésben, ösztöl kezdve pedig az egész iskolára kiterjesztik. Ez mindaddig egyedül álló. A tanműhelyek — melyek felszereléséhez a szegedi üzemek és a tanács jelenléte segítséget nyújtottak — a legkorszerűbbek és bal- esztendővel szempontról tökéletesek. Fa- és fémmunkával, elektrotechnikával, sztergályozással, könyvkötéssel és üvegtechnikával foglalkoznak a diákok, de újabban a motorismeret, a fotózás és a modellezés is helyet kapott a képzési tervben. Ez egyébként nagy változáson ment keresztül, mert ma már a szakmai képzés alapjait is meg tudják adni a műhelyekben, tehát, ha a továbbiakban erre lenne szükség, gyorsan át tudnának állni.

Az itt folyó kísérletezés egyik nagy pozitívuma, hogy iskolaméretben folyik, s e tekintetben a Radnóti Gimnázium országosan első. Az iskolai képzés nem szűkül le a kezűgyesség fejlesztésére és a munkafogások elsajátítására: az új tanévtől kezdve bevezetik a műszaki rajz oktatását és technológiai ismereteket is adnak a tanulóknak. A szakanyagok oktatását is úgy tervezik meg, hogy azok keretében is megfelelően érvényesüljön a politechnikai elv. A tanműhelyek tananyagával kapcsolatos szakmai koncentráció részben már megtörtént s a következőkben még inkább beteljesedik.

Az új képzés vonzza a munkás tanulókat

Érdekes megfigyelésre adott alkalmat a néhány évi kísérletezés ebben az iskolában. Mióta ezzel az új színnel gazdagodott az intézet, sokkal nagyobb vonzást gyakorol a munkás- és parasztszármazású fiatalokra. Pár év alatt, jórészt ennek következtében, 25—30 százalékról 56 százalékra ugrott az arányszámok, s ez egyben a munkásoknak az új iskola iránti rokonszenvét is illusztrálja. További pozitív változásoként könyvelhetjük el azt is, hogy a politechnikai oktatás bevezetése óta sokat változott a »tanuló-ideál«. Ma már hozzátartozik a jótanuló fogalmához a gyakorlati ismeretek elsajátítása, a munkásteremtés is, olyannyira, hogy itt is igényt vált az üzemi gyakorlat, amit ezen a nyáron 50 tanuló meg is kezd. Ujabbban azzal is kísérleteznek az iskolában, hogy esetlegesen szakmai képzést is adjanak szakkörökön belül. Az esztendővel szakkörök esetében például ennek már a gyakorlati lehetősége is megteremtődött.

Lehetne sorolni a tervek, elképzelések és eredmények egész légióját, azonban elégedünk most meg a vázlatos ismertetéssel, a szegedi úttörő kísérletek fontosságának és óriási hasznának értékelésével, ami eredeti célunk volt. A most záruló tanév jobb tanulmányi eredményeket hozott, mint a megelőző s különösen szép előrehaladást nyújt az iskola a politechnikai képzés terén, mely az általános iskolákra is fokozatosan kiterjed. Bizonyos, hogy az általános tanulmányi előmenetel és az új vonásokkal gazdagodó képzés között tartalmi összefüggés rejlik, s a gyakorlati ismeretek gazdagodása és a munkára nevelés fokozatos érvényesülése rúgja az iskolai munka színvonalbeli magasodásának is.

Hétnapos utat rendez Prágába

az IBUSZ és a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat, augusztus 22 és 29 között. Az utazás Ikarusz autóbusszal történik. A kirándulás rövid programja a következő: Indulás Szegedről augusztus 22-én reggel. A résztvevők délután érkeznek meg Pozsonyba, az éjszakát itt töltik, másnap reggel a város megtekintése után indulnak Brnoba. Brno megtekintése és az ottani ebéd után Prágába indulnak, az estét már itt töltik. Másnap megismerkednek Prága csodálatos művészeti, történelmi és műemléki nevezetéseivel. A következő napon autóbusszal Karlovy-Varyba (Karlsbad) gándulnak ki, ahonnan visszafelé Pilsen érintésével térnek vissza. A következő napot ismét Prágában töltik, megtekintik az ősi Hradszint, a prágai várat és a vár világhírű műemlékeit. Prágából 27-én reggel indulnak vissza és estére a festői szépségű Morvaországon keresztül Pozsonyba érkeznek. Pozsonyból másnap este indul a kocsis Szegedre, a résztvevők sok élménnyel gazdagodva 29-én a kora reggeli órákban érkeznek vissza. Az útra az IBUSZ kirendeltségénél (Klauzál tér 2. telefon 35-55) lehet jelentkezni, az út részvételi díja 1590.— Ft. Ugyanitt részletes felvilágosítást is nyújtanak.

A Délmagyarország és a Hírlap megbeszélése az SZMT elnökségével

A Délmagyarország és a Hírlap szerkesztő bizottsága szombaton Szegeden megbeszélést tartott a Szakszervezetek Megyei Tanácsa elnökségével a két lap és a szakszervezetek kapcsolatáról.

A vita során az elnökség tagjai sok javaslattal segítettek a két lap ipari rovatának munkáját, hasznos javaslatoakat adtak az üzemi termelési agitációhoz, a munkásélet jobb ábrázolásához. A két lap szerkesztő bizottsága a szakszervezetek segítségét kérte a munkáslevezető hálózat kiszélesítéséhez.